

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

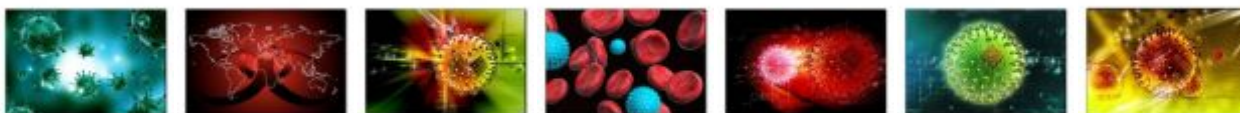
ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

11
БЕРЕЗНЯ
2016

Центр грипу та ГРВІ

ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань Міністерства охорони здоров'я України»

11 ТИЖДЕНЬ
(14 – 20.03.2016)

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ: Інформаційний бюлетень/К., 2016-22 с.

Авторський колектив ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань Міністерства охорони здоров'я України»:

Родина Р.А., в.о. головного лікаря

Свита В.М., заступник головного лікаря

Дихановська Т.А., завідувач Центру грипу та ГРВІ, відповідальна за випуск

Демчишина І.В., завідувач вірусологічної лабораторії, к. мед. н.

Андрущенко Н.С., лікар-епідеміолог Центру грипу та ГРВІ

Артемчук О.О., лікар-епідеміолог Центру грипу та ГРВІ

Куцева В.В., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

Приходько Є.Ф., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

Науковий консультант:

Задорожна В.І., д. мед. н., професор, директор ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В.Громашевського НАМН України»

Щотижневий інформаційний бюлетень «ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ» призначений для швидкого реагування та прийняття управлінських рішень керівниками центральних, регіональних, місцевих органів виконавчої влади, установами та закладами охорони здоров'я, територіальними органами Держсанепідслужби України щодо профілактики грипу та ГРВІ, а також з метою інформування широких верств населення України.

Авторський колектив запрошує до співпраці заклади охорони здоров'я, наукові установи, міжнародні, громадські організації, засоби масової інформації та інших зацікавлених осіб.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати за електронною адресою cses.flu@gmail.com

Н/В: при використанні матеріалів щотижневого інформаційного бюлетеню «ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ» - посилання обов'язкове

Зміст:

Розділ	Назва	Арк.
I	Захворюваність на грип та ГРВІ в Європейському регіоні	4 – 5
II	Аналіз епідемічної та вірусологічної ситуації з грипу та ГРВІ в Україні за звітний тиждень	6 – 19
1	Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ	6 – 9
2	Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ по контрольних містах	10 – 12
3	Вірусологічний моніторинг захворюваності на грип та ГРВІ	13 – 15
4	Аналіз вакцинопрофілактики грипу	16 – 19
III	Телефони територіальних установ Держсанепідслужби України по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ	20 – 22

I. Інформація щодо захворюваності на грип та ГРВІ в Європейському регіоні, 10 тиждень 2016 року (дані базуються на відомостях, отриманих за тиждень 10/2015, Інтернет посилання: <http://www.flunewseurope.org/Archives>).

У деяких частинах Європейського Регіону ВООЗ пік сезону захворюваності вже минув. Тільки одна країна повідомила про високу інтенсивність активності грипу, в інших країнах відзначили зниження захворюваності.

Частка дозорних зразків, позитивних на грип, як і в минулому тижні, складає 48%.

В нинішньому сезоні в більшості країн Регіону переважає циркуляція вірусу грипу А(Н1N1)pdm09, а в останні тижні спостерігається зрушення в бік циркуляції грипу типу В (62 % виявлень).

З кінця 2015 року в 17 країнах, що звітують щодо надлишкової смертності в області суспільної охорони здоров'я (проект EuroМОМО), реєструється смертність від усіх причин серед людей у віці 15-64 років.

Активність грипу

Про географічне поширення повідомили 43 країни, із них тільки Люксембург вказав на високу інтенсивність активності грипу, про середню інтенсивність повідомили – 22, про низьку – 20.

Про збільшення числа випадків грипоподібних захворювань та гострих респіраторних інфекцій повідомили 7 % країн Європейського Регіону ВООЗ, інші звітують про зниження числа таких випадків.

Дані щодо географічного поширення: у 19 країнах відмічається широко розповсюджена активність, регіональна – в 6, спорадична – в 17, відсутня активність в одній країні.

Тяжкість

За 10 тиждень дані дозорного епіднагляду за тяжкими гострими респіраторними інфекціями (далі – ТГРІ) представили 13 країн переважно із Східної частини регіону. Спостерігається загальна для цих країн тенденція до зниження або стабілізації числа випадків ТГРІ. Захворювання реєструвалися у віковій групі до 65 років, у переважній більшості випадків визначено вірус А(Н1N1)pdm09.

Фахівці 7 країн повідомили про 2862 лабораторно підтверджених випадках серед госпіталізованих пацієнтів із підозрою на грип у відділеннях інтенсивної терапії (далі – ВІТ) та 2507 – з інших відділень. Серед пацієнтів ВІТ, віруси грипу типу А були виявлені в 90 % випадків із превалюванням субтипу А(Н1N1)pdm09, у всіх інших відділеннях 21 % виявлених вірусів грипу відносились до типу В, а 79 % – до типу А.

За 10 тижднів 5 країн повідомили про 32 нових лабораторно підтверджених випадки грипу серед госпіталізованих ВІТ та 179 – в інших відділеннях. Порівняно з попереднім тижнем, серед госпіталізованих осіб знизилась кількість лабораторно підтверджених випадків.

Серед 1541 пацієнтів, які були поміщені у ВІТ, 58 % належали до вікової групи 15 – 64 років, третина (32 %) – до вікової групи ≥ 65 років і 10 % – до вікової групи < 15 років. У всіх вікових групах в 98 % визначено підтип вірусу А(Н1N1)pdm09.

Віруси, що виявлені в зразках із недозорних джерел

Протягом 10 тижня зразки матеріалів, що отримані із недозорних джерел, в 5503 випадках дали позитивні результати на вірус грипу, з них 59 % містили віруси грипу А, при цьому 92 % субтипіваних вірусів припадало на А(Н1N1)pdm09.

Більшість вірусів грипу типу В не були віднесені до якої-небудь генетичної лінії. Серед вірусів, чия генетична належність була встановлена, переважали віруси лінії В/Victoria (94 %).

Вірусна характеристика

Більшість вірусів, що пройшли генетичну та антигенну характеристику, аналогічні штамам, включених в трьохвалентну або чотирьохвалентну вакцину для нинішнього сезону в Північній півкулі.

З початку сезону грипу 2015 – 2016 років, національні центри грипу у Європейському регіоні ВООЗ протестували більше 200000 клінічних зразків і виявили 24543 вірусів грипу.

На підставі загальних результатів аналізу ВООЗ рекомендувала для виробників включити до складу грипозних вакцин наступні штами вірусів, що циркулюватимуть у Північній півкулі в сезоні 2016 – 2017 років:

- А/Каліфорнія/7/2009(Н1N1)pdm09-подібний вірус,
- А/Hong Kong /4801/2014 (Н3N2) подібний вірус,
- вірус В/Brisbane/60/2008.

Для чотирьохвалентної вакцини, крім вищевказаних компонентів, рекомендується включити В/Пхукет / 3073/2013 подібний вірус.

Примітка:

Бюлетень Flu News Europe представляє і інтерпретує дані по епідемічній активності грипу в 41 країні Європейського регіону ВООЗ для надання інформації фахівцям в галузі суспільної охорони здоров'я, клініцистам і населенню про час настання і інтенсивності сезону грипу та поширення грипу в Регіоні, поширеності та характеристикам циркулюючих вірусів.

Більш докладні відомості є на сайтах Європейського Регіонального бюро ВООЗ, штаб-квартири ВООЗ та Європейського центру профілактики і контролю захворювань.

Центр грипу та гострих респіраторних вірусних інфекцій Державного закладу «Український центр з контролю та моніторингу захворювань Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр грипу та ГРВІ) інформує щодо захворюваності на грип та ГРВІ в Україні за 11 тижднів (14 – 20.03.2016 року).

II. Аналіз епідемічної ситуації з грипу та ГРВІ в Україні за 11 тижднів

1. Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ

За звітний тиждень на грип та ГРВІ захворіло 170922 особи, із них 66,3 % становлять діти віком до 17 років. Показник захворюваності на грип та ГРВІ (сумарно) серед населення України в порівнянні з минулим тижнем збільшився на 24,0 % та складає 43,9 на 10 тисяч населення (діаграма 1).

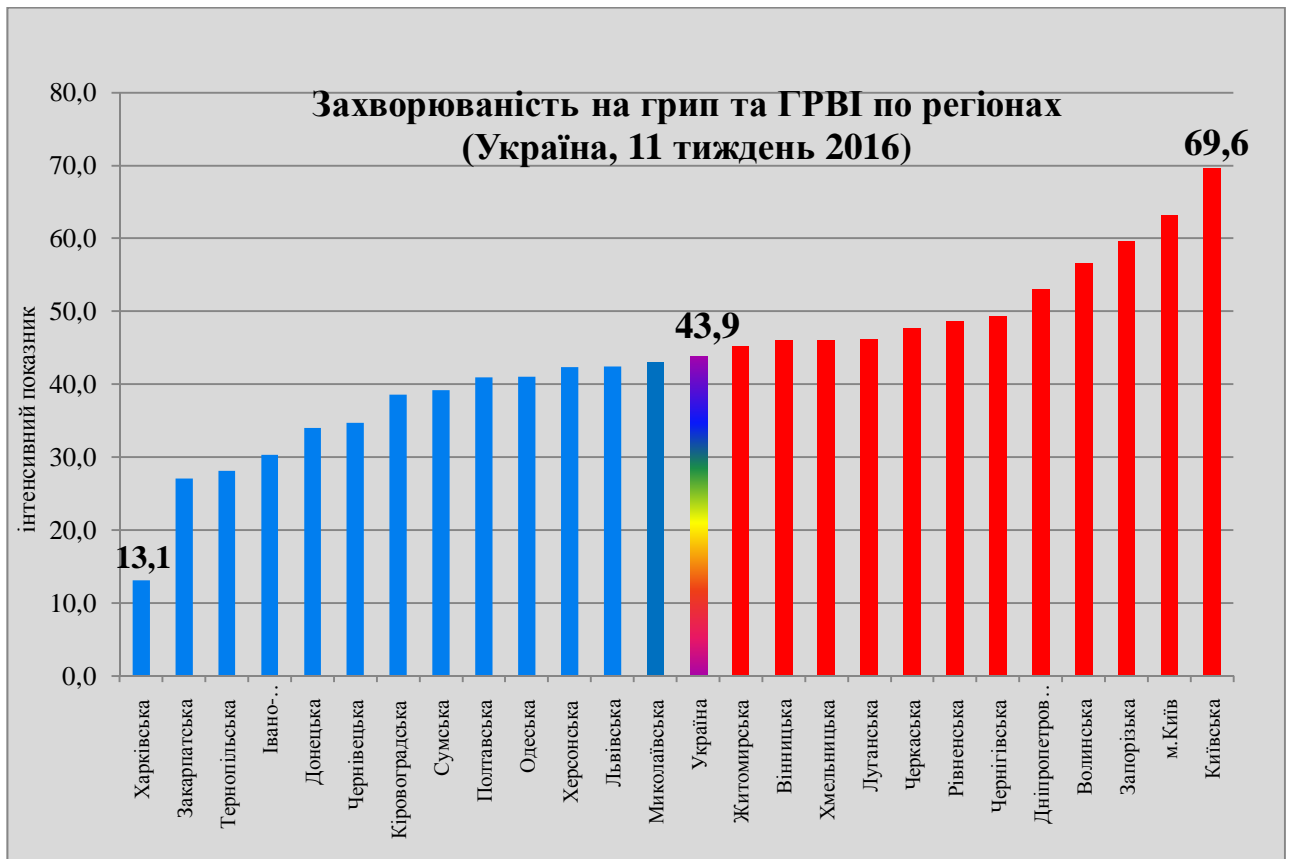
Діаграма 1

Найвища захворюваність в Україні на грип та ГРВІ зареєстрована в Київській області – 69,6, найменша залишається в Харківській області – 13,1 на 10 тис. населення (діаграма 2).

Діаграма 2

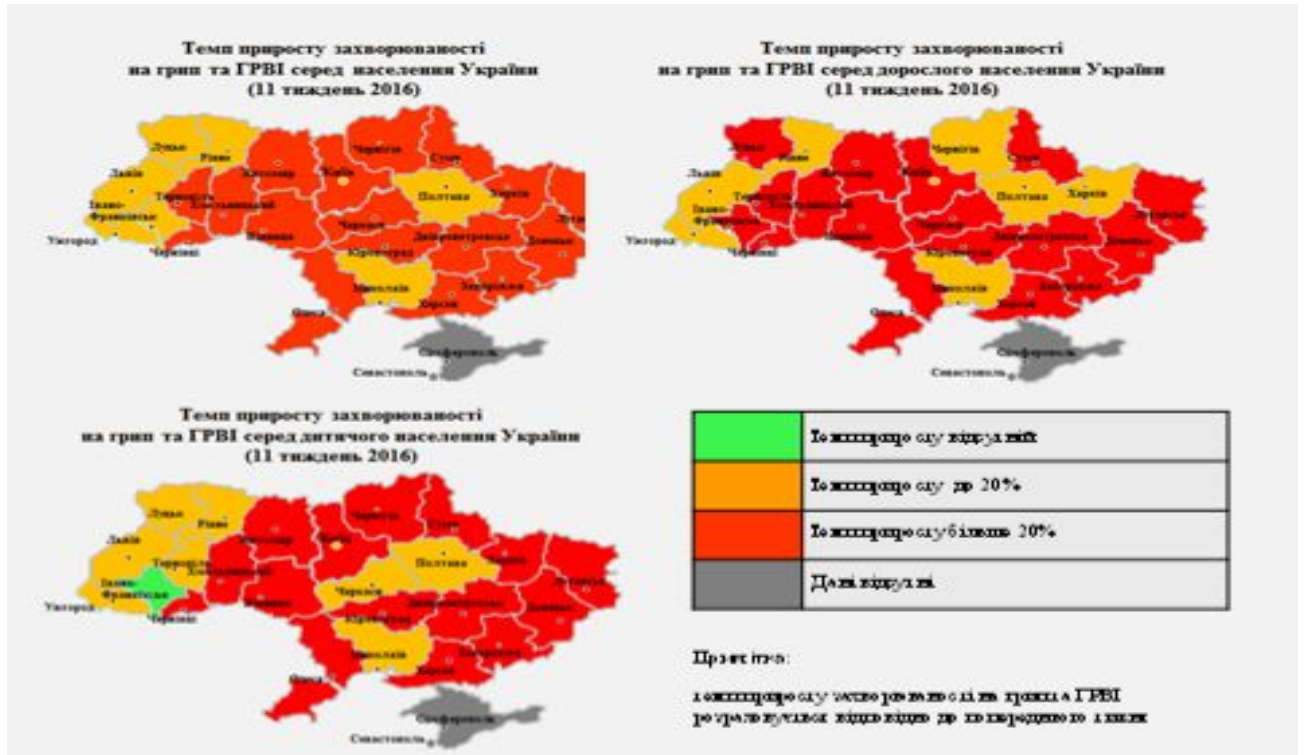
На 11 тижні 2016 р. в усіх регіонах країни показники захворюваності на грип та ГРВІ не перевищили епідемічні пороги та знаходяться в межах від -21,5 % у Хмельницькій до -74,1 % у Івано-Франківській областях (діаграма 3).

Діаграма 3

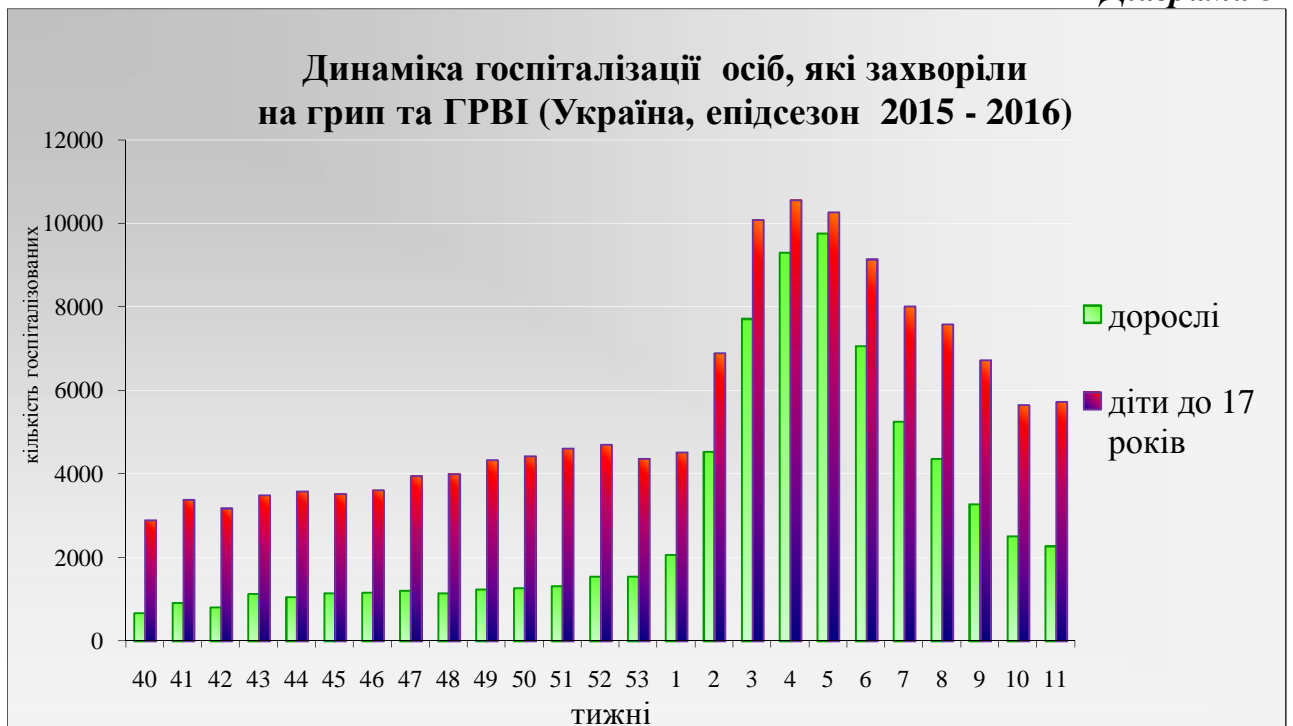
Зниження температури, підвищена вологість повітря ймовірно посприяли активізації вірусів респіраторної групи інфекцій (так, частина РС- та аденовірусів збільшилася до 18 % і 17 % відповідно), що передумовило значне збільшення темпу приросту серед дорослих на 25,8 % і дітей до 17 років 23,1 % (діаграма 4).

Діаграма 4

Серед осіб, які звернулися за медичною допомогою, питома вага госпіталізованих становить 4,7 %, із них 5730 дітей віком до 17 років (діаграма 5).

Діаграма 5

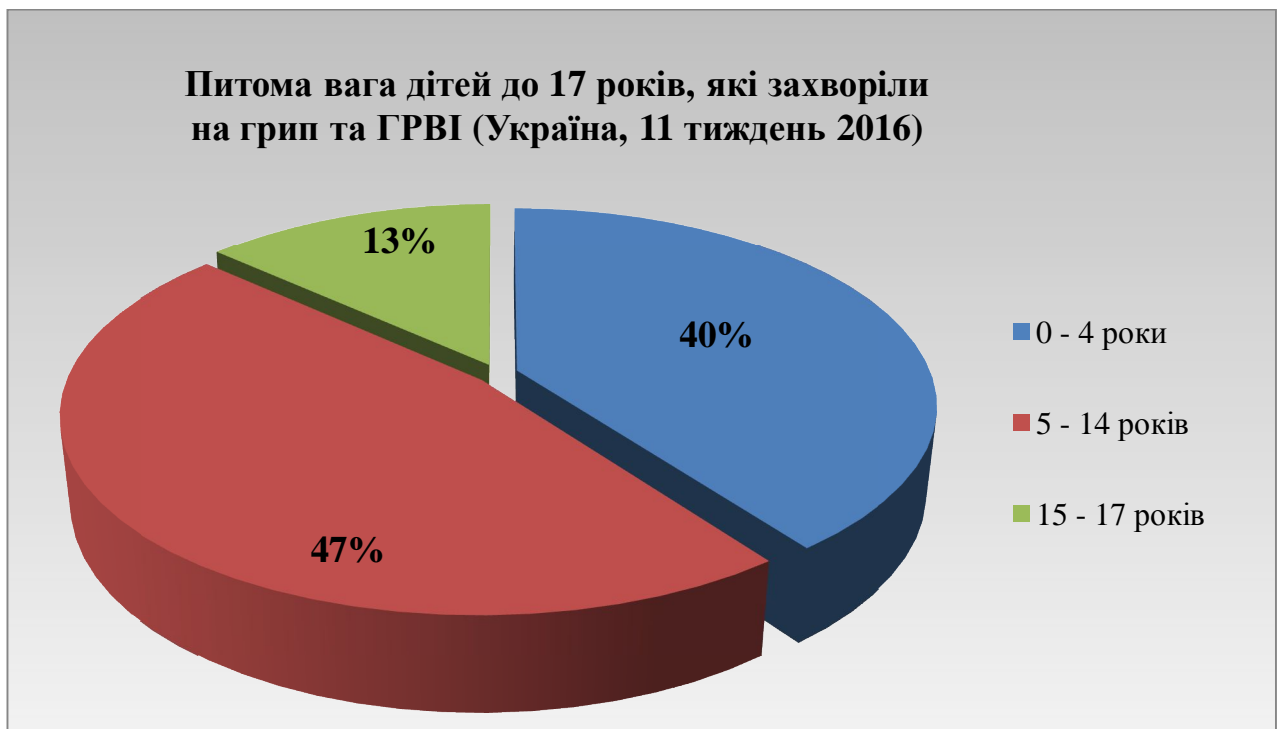
На 11 тижні серед госпіталізованих хворих з діагнозом грип/ГРВІ продовжує зростати кількість дітей віком від 0 до 14 років; починаючи з 1 тижня 2016 року збільшилася частина дітей віком до 4 років (діаграма 6).

Діаграма 6

При розподілі дітей, які захворіли на грип та ГРВІ, превалює захворюваність серед дітей вікової групи 5 – 14 років (діаграма 7).

Діаграма 7

Починаючи з 40 тижня 2015 року в Україні зареєстровано 375 вірусологічно підтверджених летальних випадків від грипу, із них у 81,6 % визначено вірус грипу типу А(Н1N1)pdm09.

2. Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ по 8 контрольних містах

Примітка:

8 контрольних міст (Вінниця, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Київ, Львів, Одеса, Харків, Чернігів).

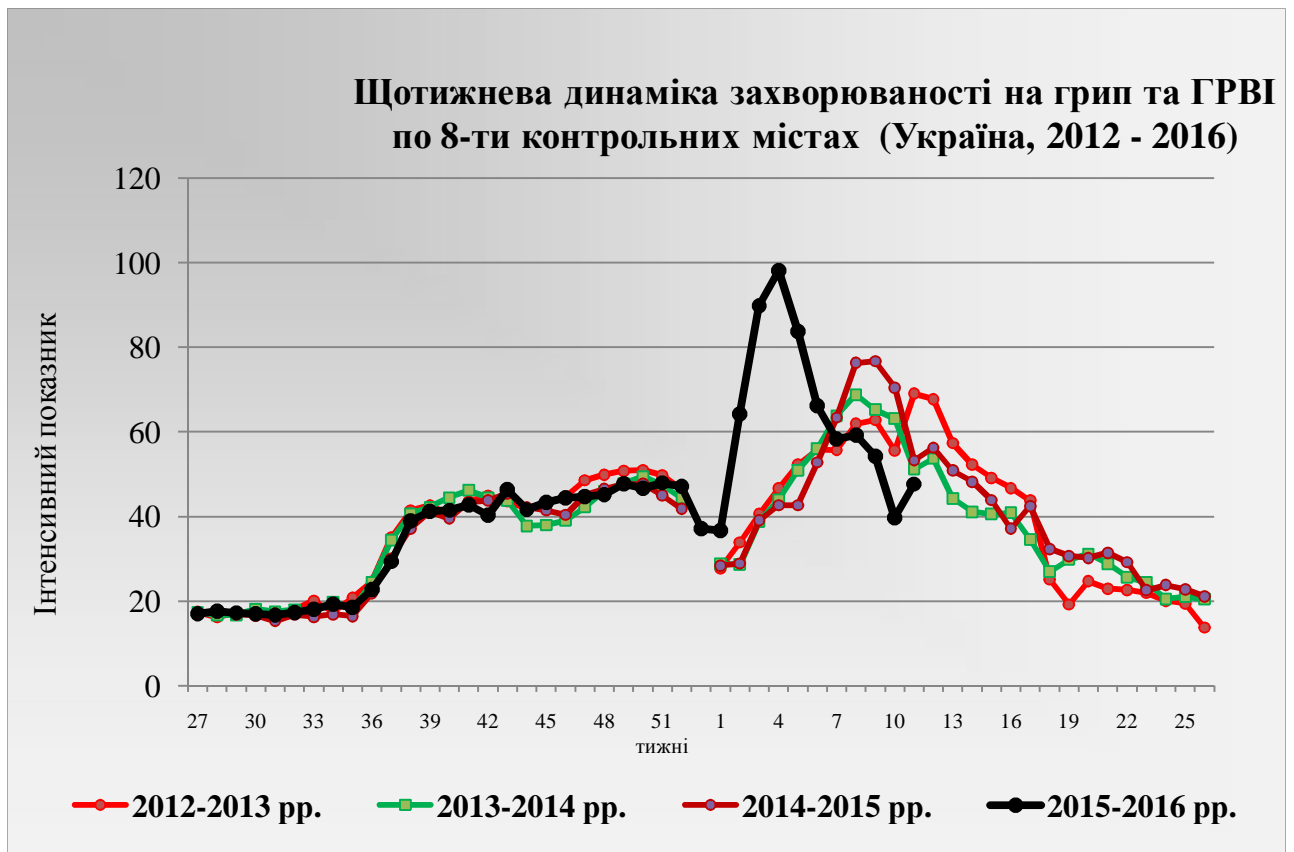
За 11 тиждень (14 –20.03.2016) в усіх контрольних містах показники захворюваності на грип та ГРВІ не перевищують рівні епідемічних порогів та знаходяться в межах від -29,3,8 % в м. Одесі до -88,0 % в м. Харкові (діаграма 8).

Діаграма 8

Всього за минулий тиждень по контрольних містах зареєстровано 40473 хворих на грип та ГРВІ, із них 63,1 % становлять діти до 17 років. Госпіталізовано 744 осіб (1,8 % від захворілих), із них 79,2 % дітей. Показник захворюваності на грип та ГРВІ – 47,7 випадків на 10 тис. населення, що більше ніж за минулий тиждень на 20,0 % (діаграма 9).

Діаграма 9

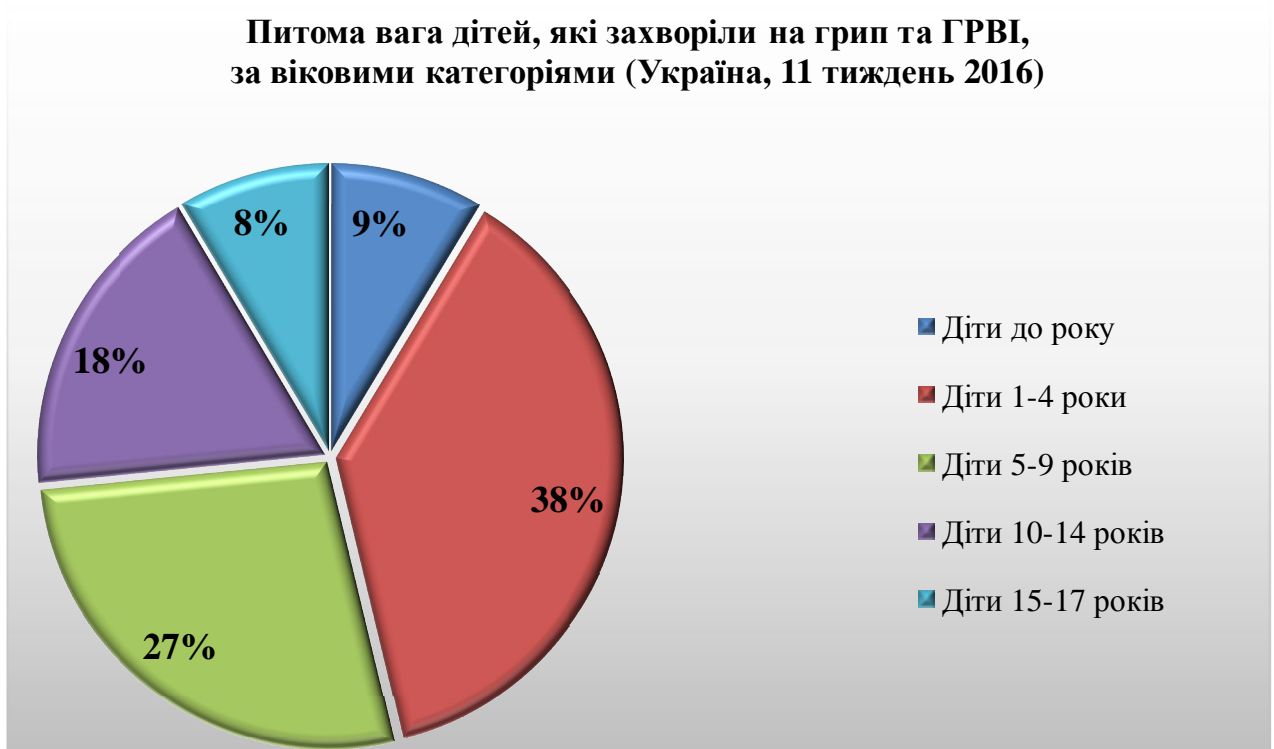
Темп приросту захворюваності на грип та ГРВІ по контрольних містах України збільшився серед дорослих та дітей до 17 років на 26,5 % та 16,5 % відповідно (діаграма 10).

Діаграма 10

Серед дитячого населення зареєстровано 25547 випадків захворювань на грип та ГРВІ. По віковій структурі захворюваність на грип та ГРВІ переважає серед дітей вікової групи 1 – 4 роки (діаграма 11).

Діаграма 11

Інтенсивність епідемічного процесу знаходиться на низькому рівні.

За звітний тиждень в місті Києві зареєстрований 1 летальний випадок.

3. Вірусологічний моніторинг захворюваності на грип та ГРВІ

Фахівцями-вірусологами лабораторних центрів Держсанепідслужби України за 11 тижднів проведено 388 досліджень зразків матеріалу від хворих на грип та ГРВІ методом імунофлюоресцентної мікроскопії (діаграма 12).

Діаграма 12

У структурі виявлених респіраторних вірусів методом імунофлюоресцентної мікроскопії домінують віруси парагрипу та РС-віруси (діаграма 13).

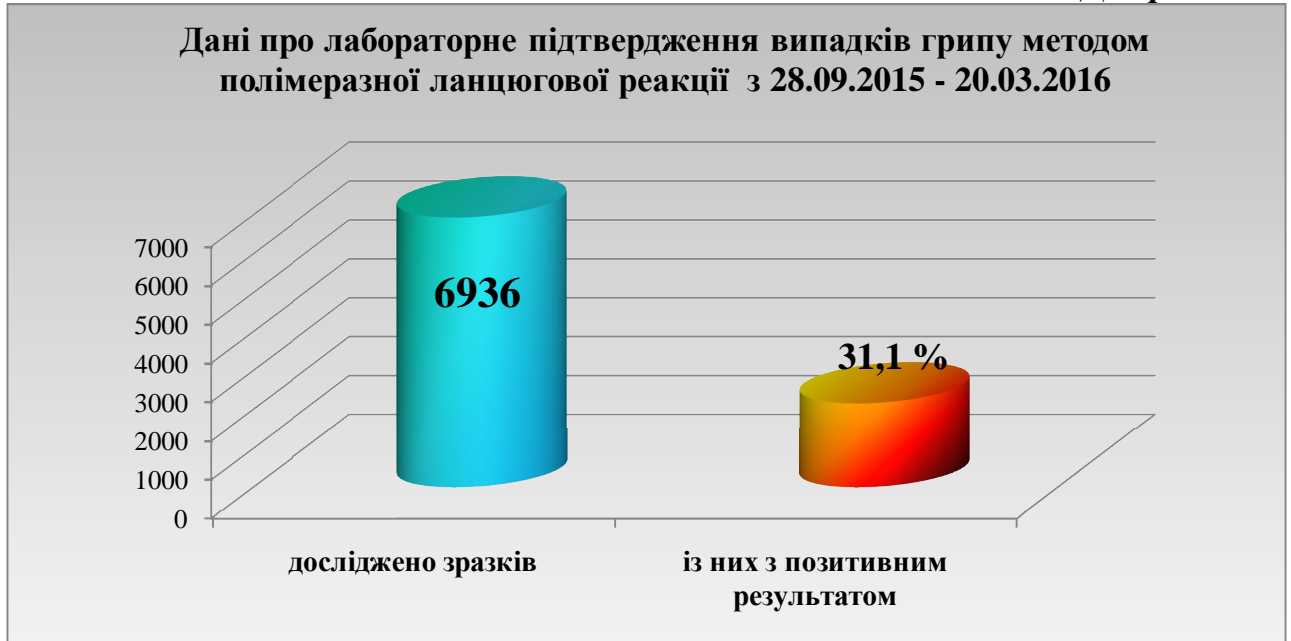
Діаграма 13

На звітному тижні досліджено 88 парних сироваток крові від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ. Результат позитивний в 27,3 % випадках, із них в 23 сироватках – діагностовано вірус грипу типу А.

Починаючи з 40 тижня 2015 року фахівцями вірусологічних лабораторій Держсанепідслужби України методом полімеразної ланцюгової реакції досліджено 6936 зразків матеріалу від хворих на грип, із них в 2158 випадках позитивний результат (діаграма 14).

Діаграма 14

В даному епідсезоні серед позитивних знахідок домінує штам вірусу грипу типу А(Н1)рdm09, що виявлений у 77,0 % (діаграма 15).

Діаграма 15

Протягом звітного тижня при проведенні лабораторних досліджень в 6 областях визначались віруси грипу (діаграма 16).

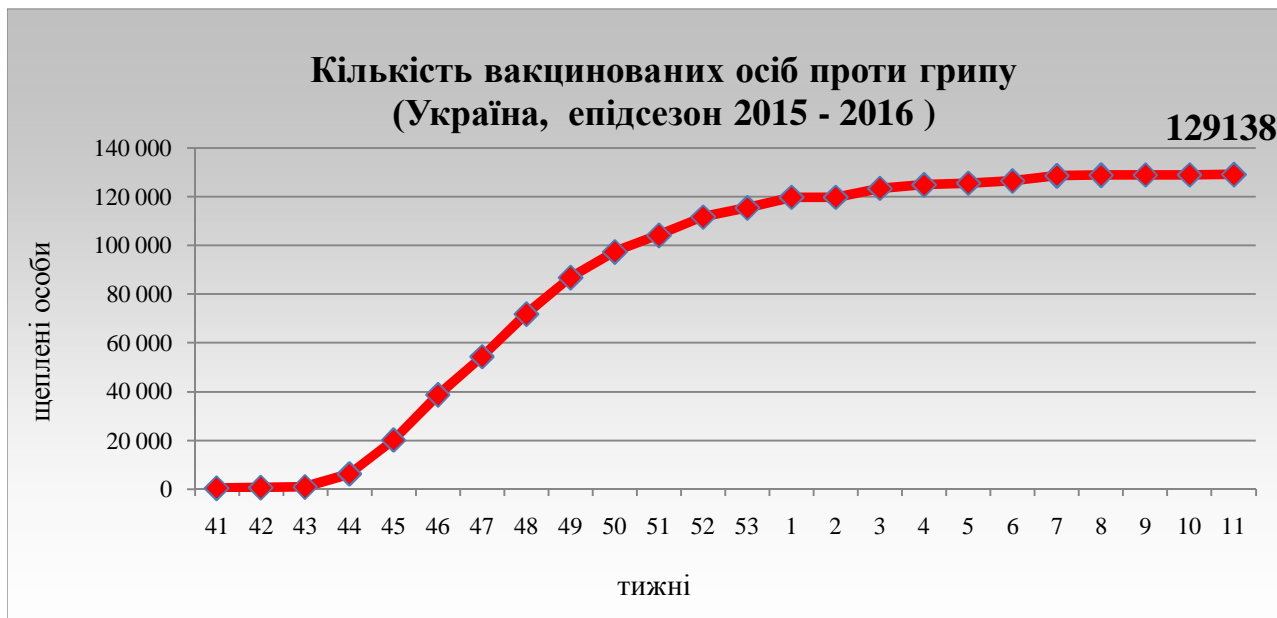
Діаграма 16

4. Аналіз стану імунопрофілактики грипу

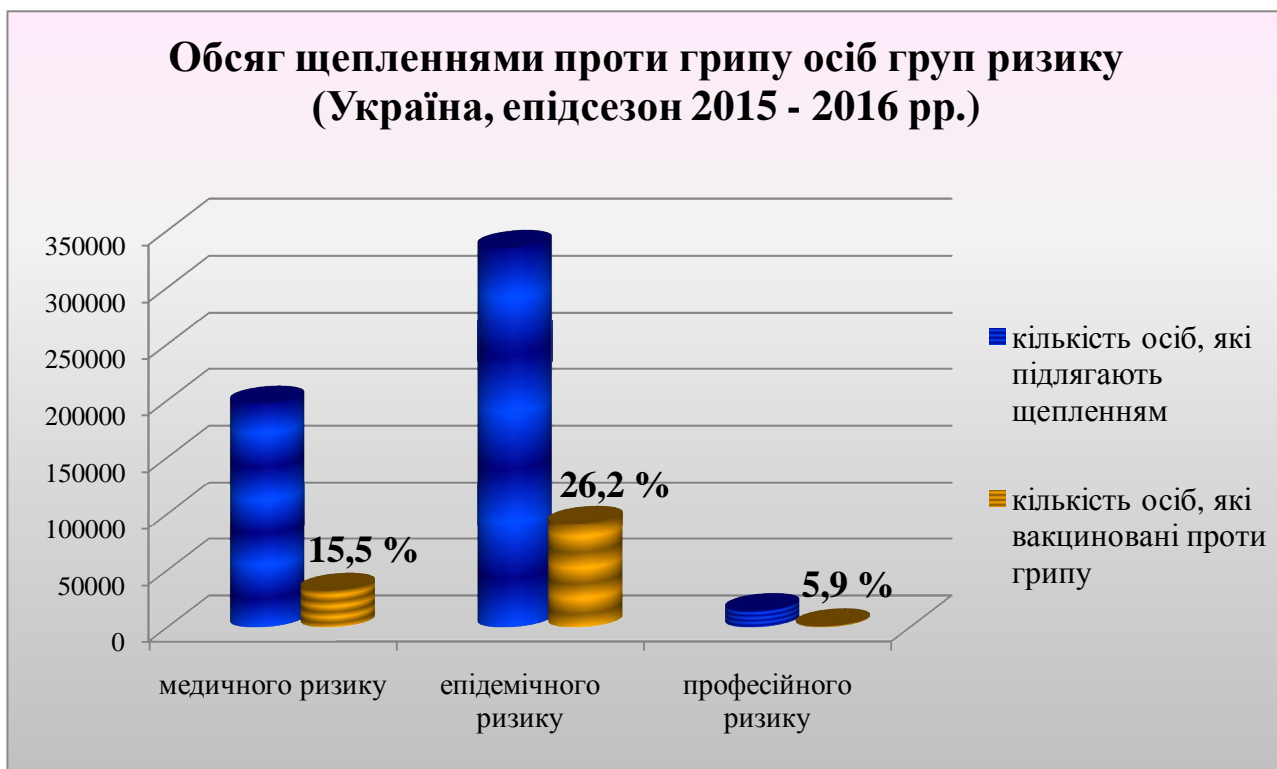
З початку епідемічного сезону вакциновано проти грипу 129138 осіб, що становить 0,33 % від усього населення України (діаграма 17).

Діаграма 17

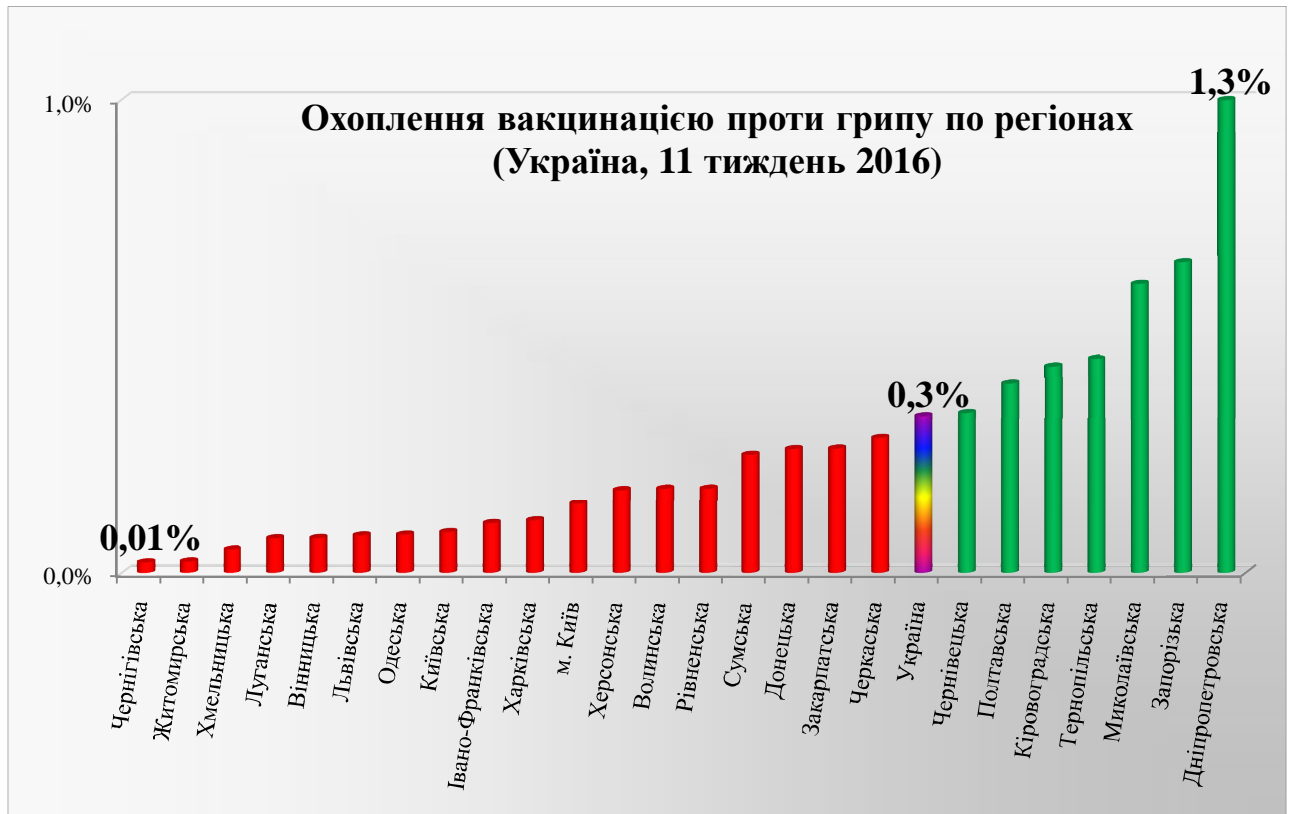
Із груп медичного, епідеміологічного та професійного ризику вакциновано проти грипу 124788 осіб або 22,8 % від підлягаючих (діаграма 18).

Діаграма 18

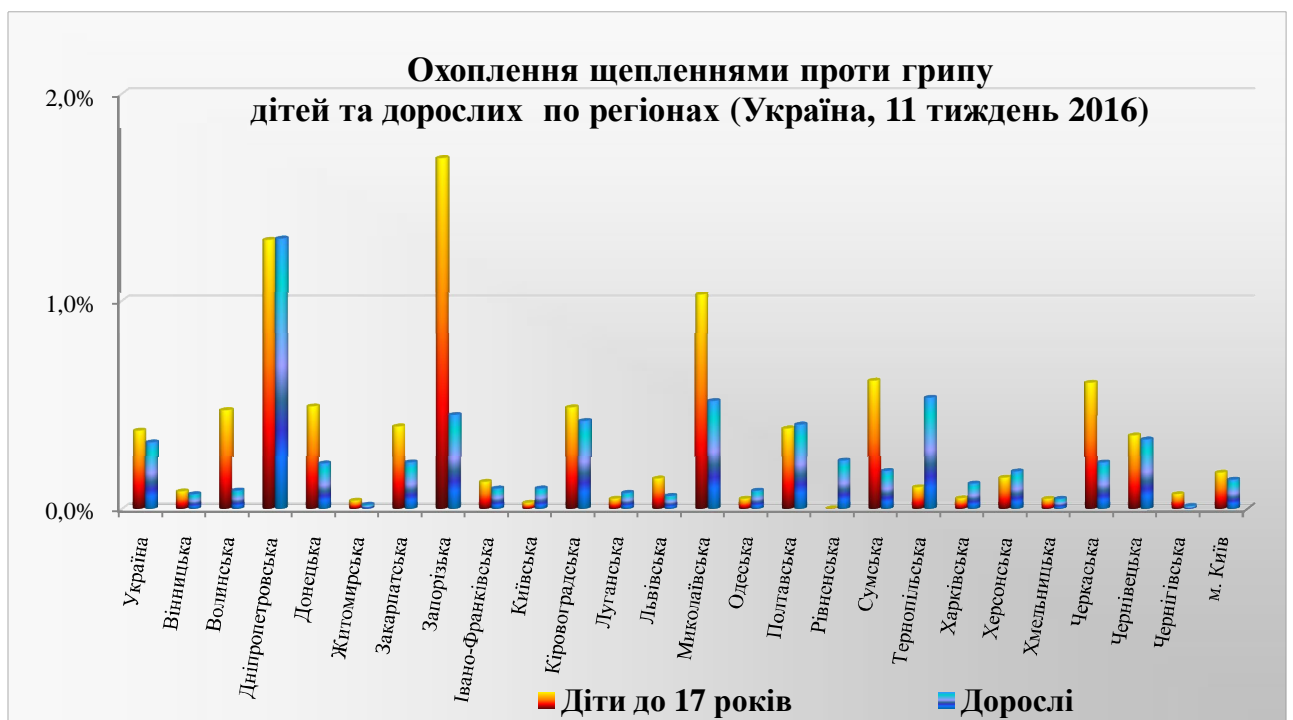
Найбільший обсяг щепленнями відзначається в Дніпропетровській області. У 18 регіонах (72,0 %) цей показник знаходиться нижче середнього по Україні (діаграма 19).

Діаграма 19

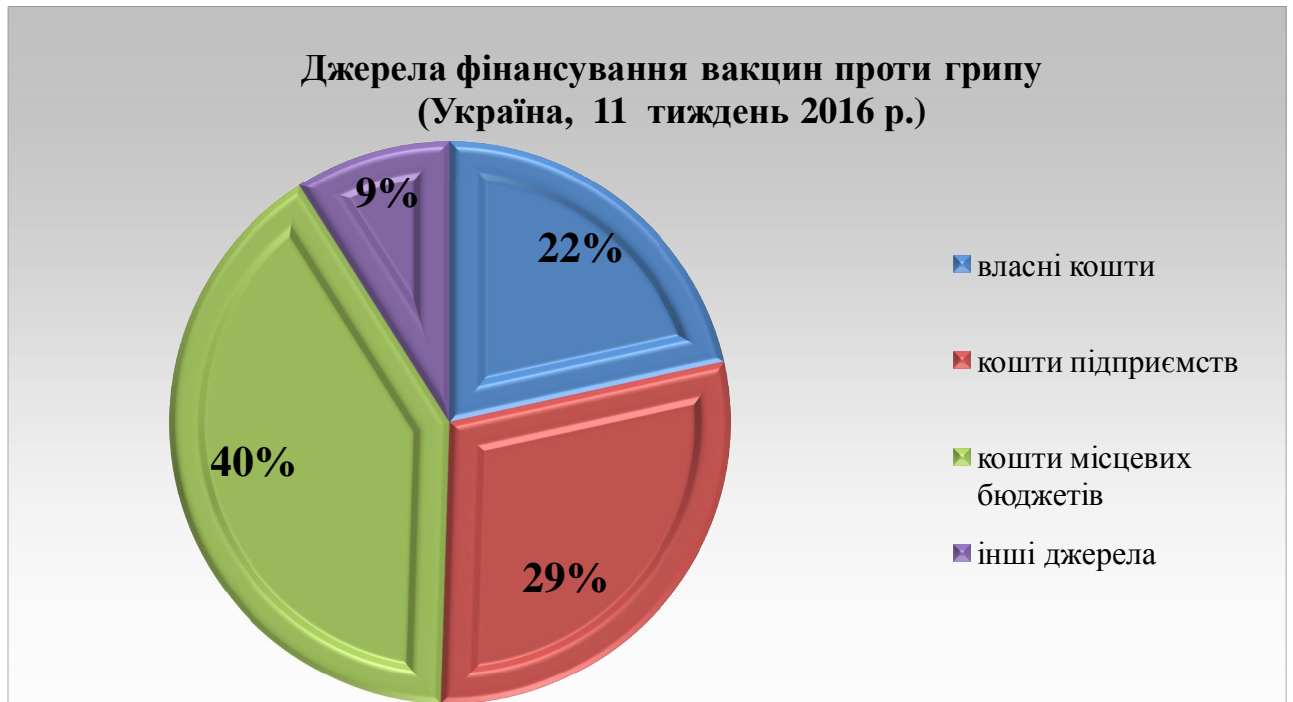
Найвищий рівень охоплення щепленнями серед дитячого населення відзначається в Запорізькій області. Охоплення щепленнями проти грипу населення країни відображено на діаграмі 20.

Діаграма 20

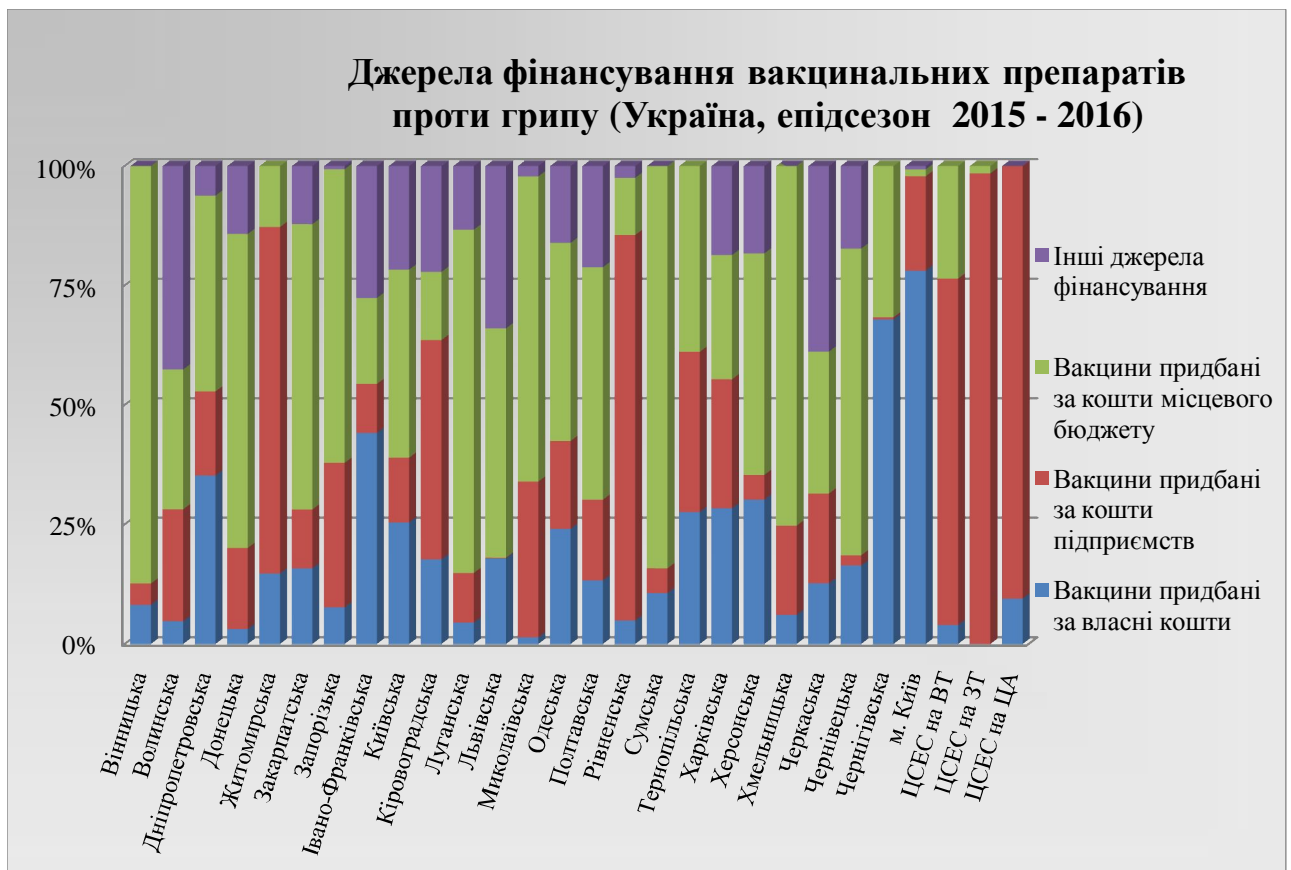
Для проведення щеплень імунобіологічні препарати закуплялись переважно за рахунок коштів місцевих бюджетів (діаграма 21).

Діаграма 21

Джерела фінансування, на придбання вакцин проти грипу, в розрізі областей представлено на діаграмі 22.

Діаграма 22

Питома вага дітей щеплених проти грипу становить 21,0 %. У структурі щеплених до 17 років превалюють діти вікової групи 10 – 14 років (діаграма 23).

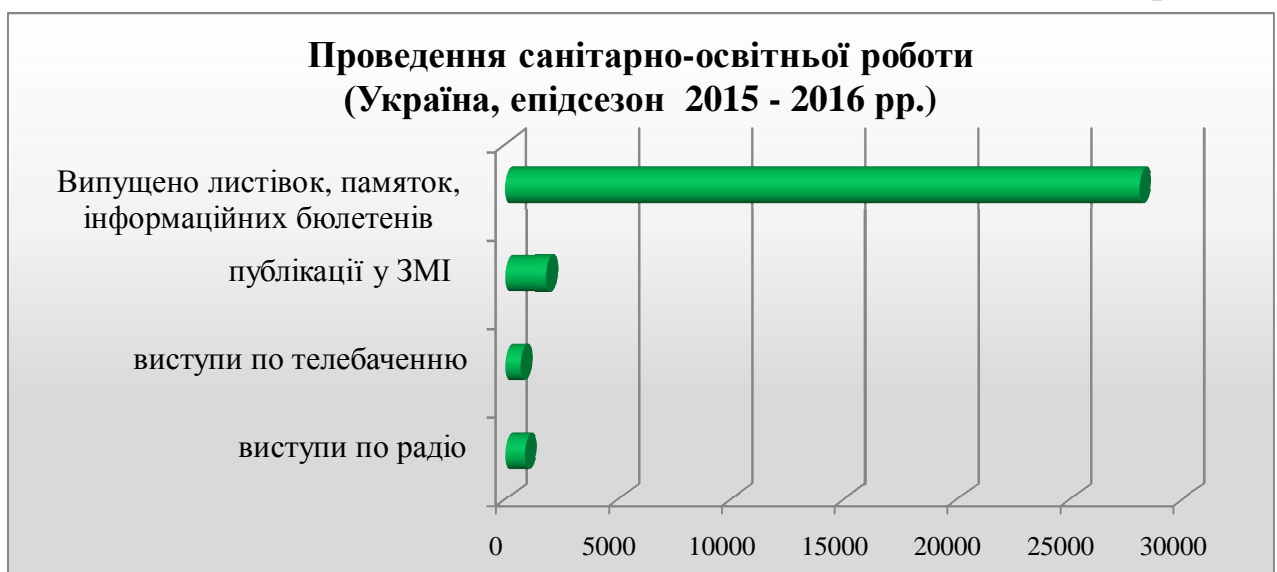
Діаграма 23

З метою популяризації ефективності вакцинації проти грипу, підвищення рівня культури та обізнаності населення з профілактики грипу та ГРВІ фахівцями Держсанепідслужби України проводиться санітарно-освітня робота з застосуванням різних форм та методів, в тому числі телерадіокомунікаційних зв'язків тощо.

З початку сезонного епідемічного підйому захворюваності на грип та ГРВІ проведено: виступів по радіо – 4248, телебаченню – 667, матеріалів у ЗМІ – 1702, випущено листівок, пам'яток, інформаційних бюлетенів – 27064 (діаграма 24).

Діаграма 24

III. Телефони територіальних органів та установ Держсанепідслужби України по отриманню консультацій з питань профілактики грипу та ГРВІ

№ з/п	Область	№ телефону	Години роботи
1	2	3	4
1	Центр грипу та ГРВІ ДЗ «УЦКМЗ МОЗ»	(044) 425-08-83	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
2	АР Крим	(0652) 27-04-80	09 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
3	Вінницька	(0432) 35-71-57	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
4	Волинська	(0332) 75-77-82	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
5	Дніпропетровська	(056) 770-83-88	09 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
6	Донецька	(06262) 3-57-62	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
7	Житомирська	(0412) 34-69-11	08 ³⁰ - 13 ⁰⁰ 14 ⁰⁰ - 18 ³⁰
8	Закарпатська	(03122) 64-28-78	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
9	Запорізька	(061) 224-06-66	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
10	Івано-Франківська	(0342) 2-26-17	08 ³⁰ - 16 ³⁰
11	Київська	(044) 483-15-18	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
12	Кіровоградська	(0522) 33-20-19	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
13	Луганська	(06452)-4-13-21	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
14	Львівська	(032) 276-86-90, (032) 275-61-83	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
15	Миколаївська	(0512) 41-75-58	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
16	Одеська	(048) 723-19-41	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
17	Полтавська	(05322) 7-48-80	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
18	Рівненська	(0362) 23-01-68	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
19	Сумська	(0542) 25-05-26	08 ⁰⁰ - 16 ³⁰
20	Тернопільська	(0352) 25-19-93	08 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
21	Харківська	(057) 725-01-70	08 ³⁰ - 16 ⁰⁰

№ з/п	Область	№ телефону	Години роботи
22	Херсонська	(0552) 22-41-85	08 ⁰⁰ - 17 ³⁰
23	Хмельницька	(0382) 71-95-16	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
24	Черкаська	(0472) 45-02-22	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
25	Чернівецька	(0372) 52-50-29	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
26	Чернігівська	(0462) 67-63-24	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
27	м. Київ	(044) 400-73-54	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
28	м. Севастополь	(0692) 67-18-93	08 ³⁰ - 18 ⁰⁰
29	ДУ «Лабораторний центр на водному транспорті Держсанепідслужби України»	(048) 686-15-64	08 ⁰⁰ - 16 ¹²
30	ДУ «Лабораторний центр на залізничному транспорті Держсанепідслужби України»	(044) 481-17-70	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
31	ДУ «Лабораторний центр на повітряному транспорті Держсанепідслужби України»	(044) 339-24-46	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰

Додаткові посилання:

Flu News Europe - щотижневий електронний бюлетень:

<https://flunewseurope.org/>

Ситуація в Республіці Білорусь:

<http://minzdrav.gov.by/ru/news?id=66>

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

**Центр грипу та ГРВІ
ДЗ «Український центр
з контролю та моніторингу
захворювань МОЗ України»**

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 41

Телефон: +380 44 425 08 83